

Izba handlowa i przemysłowa w Krakowie.

WIADOMOŚCI GOSPODARCZE

Nr. 26.

W Krakowie 29 Lipca 1916.

Rocznik I.

Drukowane jako rękopis. — Przedruk dozwolony jedynie z podaniem źródła.

„WIADOMOŚCI GOSPODARCZE“

Izby handlowej i przemysłowej w Krakowie pojawiają się w miarę potrzeby. Wysyłka odbywa się bezpłatnie. Instytucje, korporacje, oraz kupcy, rękodzielnicy i przemysłowcy okręgu Izby otrzymują

„WIADOMOŚCI GOSPODARCZE“

za ustnem lub pisemnem zgłoszeniem w biurze Izby handlowej i przemysłowej w Krakowie, ul. Długa 1. p., Tel. Nr. 2318.

— Bez odpowiedzialności. —

Biuro kolejowe Izby handlowej i przemysłowej z oddziałem dla reklamacji należyłości frachtowych udziela kupieckim i przemysłowym interesantom okręgu ustnie, telefonicznie lub pisemnie informacji i porady we wszystkich sprawach, związanych z ruchem kolejowym, z wyjątkiem spraw natury technicznej.

W szczególności podaje biuro kolejowe stawki frachtowe na przewóz towarów na podstawie obowiązujących taryf oraz udziela wyjaśnień we wszelkich kwestiach przewozowych.

Reklamacje, wynikające z przewozu towarów skutecznia Biuro kolejowe Izby albo za ryczałtowo, z góry umówionem rocznem wynagrodzeniem, albo pobiera:

20% od kwot uzyskanych gotówką z tytułu zwrotu nadpłaconych należyłości kolejowych oraz z tytułu odszkodowania za spóźnienie czasu dostawy,

10% od uzyskanych gotówką kwot z tytułu wynagrodzenia za straty na wadze, za uszkodzenie lub zaginięcie przesyłek,

4% od likwidowanych kwot refakcyjnych,

5% od owych kwot, o które się Zarząd kolejowy z tytułu dopłaty do przewoźnego od stron upomina, a które na interwencję Biura kolejowego zostały opuszczone.

Unormowanie obrotu.

Zajęcie obręczy gumowych (Gummibereifungen).

Rozporządzeniem ministeryalnem z dnia 20. lipca 1916 (Dz. p. p. 225) zarządzono zajęcie dla celów wojskowych wszelkich obręczy gumowych (płaszczy, wężów i obręczy pełnych) do samochodów i pojazdów.

Zajęciu podlegają obręcze montowane i niemontowane, nowe, używane i reparowane, jakoteż niezdatne do użycia. — Koce skórzane (Lederdecken) nie są objęte tem zarządzeniem; koce dostawione z odpowiednimi obręczami gumowymi odbierze się i zapłaci w myśl postanowień poniżej wymienionych.

Wyjęte z pod zajęcia są między innymi obręcze gumowe, będące w posiadaniu państwa, tudzież zakładów państwowych.

Przedmiotów zajętych nie wolno właścicielowi względnie przechowawcy używać, ani przerabiać. Posiadacze samochodów lub pojazdów konnych mogą jednak używać już zmontowanych obręczy gumowych oraz obręczy zastępczej dla jednego wozu, aż do dnia dostawy.

Posiadacze zajętych obręczy, jakoteż ich przechowawcy winni je dostawić do c. i k. Komendy wojskowej w Krakowie w odpowiednim opakowaniu, opatrzone nazwiskiem i adresem oddawcy przed dniem 10. sierpnia 1916. — W razie przewozu kolejną, należy zajęte przedmioty przesłać odbiorcy spis oddawionych przedmiotów.

W wykazie tym podać należy nazwisko oraz miejsce zamieszkania właściciela, względnie dotychczasowego przechowawcy, tudzież ilość, gatunek, rozmiary, fabrykat i numer wytworu przesłanych przedmiotów, jakoteż kosztu opakowania. Spis ten podpisać ma nadawca.

Drugi egzemplarz wykazu nadesłać należy Ministerstwu spraw wewnętrznych. — Przyrost w zapasach obręczy gumowych zgłosić należy natychmiast do Ministerstwa spraw wewnętrznych; postanowienia, dotyczące ich dostawy ogłosi się w najbliższym czasie.

Przez wzgląd na interes publiczny udzielić może Ministerstwo spraw wewnętrznych na dobrze uzasadnione i bezpośrednio wniesione podanie, specjalnego zezwolenia na używanie zajętych obręczy także po 10. sierpnia b. r. — Po upływie wyznaczonego terminu winien jednak właściciel obręcze te odstawić po myśli wydanych przepisów.

Dostawiane obręcze odbiera komisja, składająca się z zastępcy politycznej władzy krajowej, zarządu wojskowego i skarbowego; w komisji zasiadają również dwaj rzeczoznawcy, jeden z ramienia Namiestnictwa, drugi Zarządu wojskowego.

Za dostawę obręczy należy się właścicielowi wynagrodzenie, którego wysokość ustanawia Komisja odbiorcza na podstawie opinii rzeczoznawcy. — Koszta opakowania i transportu zwraca wysyłającemu Zarząd wojskowy. — Kwotę należną wypłaca Intendantura Komendy wojskowej za pośrednictwem Pocztovej Kasy oszczędności.

Umowy w sprawie dostawy obręczy zawarte a nie wykonane przed wejściem w życie tego rozporządzenia, tracą ważność. — Roszczenia o wypełnienie lub odszkodowanie są niedopuszczalne. Roszczenia powstałe przed wejściem w życie tego rozporządzenia pozostają nienaruszone; kupujący może jednak żądać jedynie odszkodowania, a nie wypełnienia umowy.

Przekroczenia tego rozporządzenia podlegają karze pieniężnej do 5.000 K., względnie karze aresztu do sześciu miesięcy.

Rekwizycja artystycznych przedmiotów metalowych.

C. k. państwowy Urząd opieki nad zabytkami w porozumieniu z odnośnymi władzami centralnymi wydał obecnie zapowiadane niedawno wyjaśnienie w sprawie wyłączenia od zajęcia przedmiotów metalowych o szczególnej artystycznej lub historycznej wartości. Objasnienie to, opatrzone licznymi ilustracjami zaznacza, że zachodzi różnica między przedmiotami z niklu, miedzi i stopów miedzi a wyrobami z cyny i stopów tejże. I tak odnośnie do przedmiotów z miedzi, mosiądzu, ich stopu, brązu i niklu zarządzono, iż w myśl rozp. min. z dnia 16. kwietnia 1916 Dz. p. p. Nr. 181, należy oddać z tej grupy wyrobów metalowych jedynie przedmioty codziennego użytku i proste sprzęty stołowe, nie zaś przedmioty artystyczne i wyroby przemysłu artystycznego. Będzie więc chodziło jedynie o uwolnienie takich prostych przedmiotów z wymienionych powyżej metali, które winny być zachowane dzięki szczególnej ich historycznej wartości. Przedmioty te należy za pośrednictwem komisji odbiorczych przesłać do krajowej władzy politycznej, celem zasięgnięcia opinii rzeczoznawców. Natomiast przedmioty z cyny i stopów cyny należy oddać wszystkie, bez względu na to, czy forma ich jest prosta czy też bogatsza. Wyłączone od oddania są jedynie przedmioty o szczególnej wartości artystycznej lub historycznej, które podzielić się dadzą na 3 grupy: przedmioty z ozdobańi wypukłymi („en relief“), wykonane przed rokiem 1800, jak miski ozdobione figurami, talerzyki z figurami apostołów, świeczniki ołtarzowe itd., przedmioty z ornamentami rytymi z XV., XVI. i XVII. wieku, wreszcie wyjątkowe przedmioty z gładkiej cyny, jak talerze z szerokimi brzegami o wypukłym dnem z XVI. i XVII. wieku, talerze o brzegach falistych z wieku XVIII., tudzież puhary o szczególnej formie i wielkości.

Zwraca się uwagę właścicieli tego rodzaju przedmiotów, iż nie są upoważnieni do ich oceny, lecz mają obowiązek zasięgnięcia opinii organów rzeczoznawczych.

O opinię zwrócić się można do najbliższego rzeczoznawcy. Rzeczoznawcami są: konserwator krajowy dr Tadeusz Szydłowski (c. k. Urząd konserwatorski, ulica Łobzowska L. 4, II. piętro, codziennie między godziną 12 a 1 w południe); dr Stanisław Tomkiewicz (Podwale L. 2, II. piętro, codziennie między godziną 3 a 4 po południu); dr Feliks Kopera (Muzeum Narodowe, codziennie między godziną 11 a 12

w południe). — Sprzęty metalowe w kościołach, cerkwiach, synagogach rekwizycyji zasadniczo nie podlegają.

Zwolnione od oddania są miedziane, niklowe i cynowe przybory aptekarskie i instrumenta lekarskie (w prywatnem posiadaniu lub też u handlarzy i wytwórców).

Zgłoszeniu podlegają cynowe przykrywy dzbanów, szklanek itp., nawet jeśli są do nich przytworzone.

Wolne od oddania są natomiast cenne przykrywy cynowe, względnie przykrywy przytworzone do naczyń kosztownych, jak n. p. naczyń z kości słoniowej, szkła artystycznie szlifowanego lub cennej porcelany, artystycznie malowanej.

Ograniczenie spożywania mięsa i tłuszczów.

C. k. Namiestnictwo ogłasza następujące rozporządzenie w sprawie ograniczenia spożywania mięsa i tłuszczu:

§ 1. Stosownie do rozporządzenia ministeryalnego, niedozwolona jest we wtorki i piątki sprzedaż mięsa surowego lub przyrządzonego (gotowanego, pieczonego, wędzonego, solonego i t. p.), jakoteż podawanie mięsa i potraw w całości lub w części z mięsa sporządzanych w gospodarstwach domowych (prywatnych).

§ 2. Zakaz ten nie odnosi się do tłuszczów surowych i topionych, do słoniny beźmięsnej, krwi, szpiku, wywarów mięsnych, oraz do zwykłego salcesonu, kiszek krwawych i kiszek wątrobianych (pasztetowych).

§ 3. Wyrób kiełbas i kiszek ogranicza się do następujących gatunków: kiełbasek, serdelek (serwoladek), kiełbasy siekanej wędzonej i nie wędzonej, zwykłego salcesonu, kiszek krwawych i kiszek wątrobianych (pasztetowych).

Wyrób wszelkich innych gatunków kiełbas i kiszek jest wzbrowniony.

§ 4. Przedsiębiorcom nie wolno brać do przechowania i chłodzenia mięsa i wyrobów mięsnych od konsumentów.

§ 5. Przekroczenia tego rozporządzenia karane będą przez polityczną władzę powiatową grzywną do 5.000 K, lub aresztem do 6 miesięcy. Jeżeli zaś przekroczenie zostało popełnione przy wykonywaniu przedsiębiorstwa przemysłowego, może być ponadto, o ile zachodzą wymogi § 133 b ustęp 1, lit. a ustawy przemysłowej, orzeczoną utrata uprawnień przemysłowego na zawsze lub na pewien oznaczony czas.

§ 6. Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Równocześnie traci moc rozporządzenie Namiestnictwa z dnia 15 maja 1915 r. Dz. u. k. Nr. 27.

Ograniczenie produkcji spirytusu.

Dyrekcya Centrali spirytusowej uchwaliła na miesiąc sierpień i wrzesień oddać do wolnego obrotu po 1% ilości spirytusu opodatkowanych w kampanii 1912/1913. Tensam stosunek procentowy zwolnionym był także w poprzednich miesiącach.

Obrót skórami bydłeciami i końskimi.

Wedle rozporządzenia z dnia 23. czerwca 1916 (Dz. p. p. Nr. 194), mogą być w przyszłości dostarczane skóry bydłecie i końskie dla wytwórców skór jedynie przez Centralę dla skór surowych i wyprawianych (Häute- und Leder-Zentrale A. G.). Wobec tego zakazany jest wszelki bezpośredni obrót temi skórami między wytwórcami skór surowych, handlarzami i innymi posiadaczami skór surowych z jednej strony, a wytwórcami skór wyprawionych z drugiej strony, który to obrót w pewnych wyjątkowych wypadkach dopuszczalny był wedle postanowień rozporządzenia ministeryalnego z dnia 12. lipca 1915, (Dz. p. p. Nr. 193). Zakaz ten dotyczy w szczególności także bezpośredniego oddawania pojedynczych skór garbarniom celem wygarbowania za wynagrodzeniem dla posiadacza skór.

Natomiast nie dotyczą przepisy nowego rozporządzenia przyjętego zwyczajnie garbowania za wynagrodzeniem skór z dziczyzny, skór z owiec, jagniąt, kóz i kozłat oraz skór świńskich.

Aż do dalszego zarządzenia nie dotyczą przepisy nowego rozporządzenia także obrotu skórami cielęciami.

Oddanie odpadków skór.

Ministerstwo handlu zarządziło po myśli roz-

porządzenia ministeryalnego z 5. lutego 1916 (Dz. p. p. Nr. 28), tudzież z dnia 23. czerwca 1916 (Dz. p. p. Nr. 193) oddanie Spółce dostawy skór (Lederbeschaffungsgesellschaft) w Wiedniu (I. Heugelgasse 13) wszelkich odpadków pozostałych we fabrykach przy fabrykacji skór (czołowe, z nóg przednich i tylnych, ogona itp.), o ile nie są przeznaczone dla własnego użytku posiadacza.

Odpadki dostawić należy walcowane.

Jeżeli posiadacz odpadków skór nie może się co do ceny pogodzić z odbiorcą, winien tenże zapłacić na razie kwotę ustanowioną przez Ministerstwo handlu. Na żądanie obu stron sprawa rozstrzygnąć się może następnie przed właściwym sądem powiatowym.

Wywóz i przywóz towarów.

Wywóz wód mineralnych.

Odnośnie do komunikatu w sprawie wywozu wód mineralnych, zawartego w numerze 21. „Wiadomości“, zawiadamiamy osoby interesowane, iż urzędem cłowym przesłano już wykaz austriackich i węgierskich firm, które złożyły Bankowi austro-węgierskiemu zobowiązanie oddania waluty zagranicznej, otrzymanej za wywiezione wody mineralne oraz produkty źródlane. — Przesyłki tych firm dopuszczone będą do wywozu bez specjalnego zezwolenia, a kontrolę przeprowadzać będą urzędy cłowe w ten sposób, że załączony duplikat listu przewozowego, opatrzone poświadczaniem wywozu ze strony urzędu cłowego, przesyłać będą do Banku austro-węgierskiego. — Zwraca się również uwagę firm, iż oddawać należy także kwoty wynoszące przy pojedynczych przesyłkach mniej niż 200 marek i to bez względu na to, czy wywóz odbywa się na podstawie ogólnego zobowiązania, czy też poszczególnych zobowiązań do oddania waluty zagranicznej. — Bank austro-węgierski może przy bardzo niskich kwotach zwolnić strony od tego obowiązku.

Postanowienia te dotyczą również przesyłek pocztowych.

Wkońcu nadmienić należy, iż deklaracje firm, które nie złożyły Ministerstwu skarbu ogólnego zobowiązania w sprawie oddania waluty, umieszczać należy jedynie na duplikatach, nie zaś na oryginalnych listach przewozowych.

Wywóz towarów z Niemiec.

Zakaz wywozu z Niemiec surowców używanych do wyrobu artykułów zapotrzebowania wojennego oraz wywozu i przewozu broni, amunicyj, prochu i materiałów wybuchowych uzupełniono obecnie w ten sposób, iż zakazem tym objęto również towary numeru 354 tar. cł., jak olej terpinowy, wanilin itp. materyały, służące do fabrykacji środków aromatycznych, towary numeru 356 a, 356 b, 156 c, 357 i 358 tar. cł., jak: woda kolońska, środki aromatyczne i kosmetyki, zawierające eter lub spirytus winny, ocet wonny, woda na głowę, woda do ust i zębów, zawierająca eter lub spirytus winny, wonne wody, nie zawierające eteru lub spirytusu winnego, puder, szminki, proszek oraz pasta do zębów.

Z pod zakazu przewozu przez Niemcy, dotyczącego metali i wyrobów metalowych wyjęto metale oraz stopy metali, zawarte w zegarkach kieszonek lub ich częściach składowych.

Zakazy wywozu z państw neutralnych.

Nowe zakazy wywozu z Holandyi obejmują weinę w każdej postaci. — Zakazany jest więc wywóz materyi wełnianych w sztukach.

Wzbronionym jest dalej wywóz szczeni i zapalek.

Z Danii zakazany został wywóz szmirglu oraz preparatów z tegoż.

Z Bułgarii: wyki, służącej jako pasza.

Z Rumunii: wypiekane gojczmienia (surogatu kawy).

W Rumunii wniesiono również udzielane w wyjątkowych wypadkach zezwolenia na wywóz skór jagnięcych.

Z Szwajcaryi: kakao owsiane, bananowe, oraz inne środki spożywcze, zawierające kakao; wino owocowe w beczkach; mąka rogowa, mąka skórzana krew zwierzęca płynna i sproszkowana, wszelkie odpadki, służące do fabrykacji nawozów sztucznych, przedże bawełniane, przeznaczone do drobnej sprzedaży (w szpulkach, motkach

itp.), włókna kokosowe surowe, blichowane, farbowane itd., przędze kokosowe, szmirgiel i tym podobne naturalne i sztuczne środki szlifujące, jak abrazyt, elektryt, dyamentyn itp., surowe lub przerobione, tudzież zawierające miedź lub stopy miedzi, maszyny i aparaty.

Wydany od chwili wybuchu wojny zakazem wywozu ze Szwecji poddane zostały następujące artykuły: rudy ołowiu, magnezyt, asbest, nieobrobiony, wyroby asbestowe, grafit nieobrobiony, mielony i niemielony, muł torfowy, podściółka torfowa, węgiel kamienny, węgiel drzewny, brykiety oraz wszelkie inne materiały opałowe (z wyjątkiem węgla retortowego), masy izolacyjne suche i mokre, wyroby z tychże, żywe zwierzęta, jak konie, bydło, owce, nierogacizna, drób, kozy, mięso wieprzowe solone, naturalne i sztuczne tłuszcze surowe, mięso z drobiu i innych zwierząt, łój, margaryna, ryby solone i marynowane, śledzie, makrele, dorsze, sztokfisz, jelita, zboże niemielone, jak żyto, pszenica, jęczmień, groch, fasola, owies, wyka, siód, kukurudza, zboże mielone, jak mąka i kasza, ryż nieupiany oraz mielony, sago, makaron, krochmal, otręby, nasiona, słoma, siano, ziemniaki, korzenie cykoryi, chrzan, makuchy, pasza dla bydła, owoce suszone, jarzyny, mleko, śmietana, mleko sproszkowane, ser, masło, smalec, miód, także sztuczny, jaja, żółtko suszone i sproszkowane, białko płynne, kielbasy, zupy zgrzeszone, wyroby cukiernicze, kakao, czekolada, kawa, cukier, konserwy, spirytus (z wyjątkiem oleju fuzlowego, araku i rumu), napoje słodowe, skóry surowe i wyprawne, kalosze, wyroby rymarskie i siodlarskie, drzewo budulcowe i opałowe, kora drzewna, wyroby drzewne, odpadki papierowe, wełna owcza i sztuczna, wata i przędze wełniane, len, juta, odpadki lnu, konopi, juty, przędze jutowe, przędza kablowa, liny, bawełna, odpadki bawełniane, tkaniny bawełniane i wełniane, kauczuk, gutaperka, balata, guma regeneracyjna, wyroby kauczukowe, odpadki kauczukowe, cegły magnezytowe, blacha żelazna, wyroby blaszane, rury stalowe do wyrobu szrapneli, drut kolczasty, narzędzia żelazne, broń, materiały wojenne, miedź, mosiądz, nikiel, cyna, cynk, ołów, złoto, monety złote, srebro, monety srebrne, platyna, prasy hydrauliczne, pojazdy, koła do samochodów, oleje mineralne surowe i czyszczone, smary jasne i ciemne, parafina, wosk ziemny, cerezyna, wazelina także sztuczna, oleje żywiczne, oleje roślinne, lnianie, rzepakowe, olej z oliwek, olej sezamowy, olej rycynowy, konopny, kukurudzany, tłuszcze roślinne, jak: olej palmowy, kokosowy, masło kakaowe, wosk japoński, oleje zwierzęce jak tran, lanolina, degras, stearyna, gliceryna surowa i czyszczone, wosk karnauba, pokost spirytusowy, pokost olejny, ter z węgla kamiennego, kit olejny, świece, mydło, apretury, siarka, kwas siarkowy, kwas borowy, boraks surowy i czyszczone, kwas cytrynowy i winny, kwas salicylowy, sól, rtęć, wiotryl miedzi, olej terpentynowy, formalina, farby ziemne, biel ołowiu, cynku itd., indygo, drzewo farbiarskie, farby terowe, czernidło drukarskie, farby olejne, kamfora, saletra, mąka kostna i rogowa, garbniki roślinne, dekstryna stała lub płynna, klej, żelatyna dla celów bakteriologicznych, Agar-Agar, albumin, wyroby apteczne, sacharyna, połączenia chemiczne, lornety, termometry, gazomierze, chronometry kieszonek, chronometry okrętowe, zabawki kauczukowe, szmaty, smoła szewska itd. itd.

Stosunki z Król. Polskiem.

Ograniczenie handlu jajami i wywozu tychże z okupacji austriackiej w Polsce.

Na podstawie §§ 4. i 9 rozporządzenia Naczelnego Wodza Armii z 11. czerwca 1916 dzień rozp. dla c. i k. Zarządu wojskowego w Polsce Nr. 61 zarządził:

1) Kupno jaj w celu dalszej sprzedaży albo w celu wywozu jest zabronione.

2) C. i k. Komendy obwodowe uskuteczniają zakupno jaj przez upoważnione w tym celu osoby; te są jednak obowiązane wszystkie zakupione jaja oddać do dyspozycji komendzie obwodowej.

3) Właścicielom otwartych sklepów spożywczych wolno na podstawie zezwolenia komendy obwodowej zakupywać jaja aż do wymiaru jednej paczki (1440 sztuk).

4) W przyszłości ustanowią komendy obwodowe ceny wytyczne tylko za jaja zakupywane u producentów i drobnych sprzedawców.

5) Nagromadzenie jaj w celu konserwacji podlega, o ile zapas przewyższa najmniejszy wymiar jednej paczki (1440 sztuk), obowiązkowi zgłoszenia; zapasy jaj znajdujące się w obwodzie przechodzą przez zgłoszenie pod dyspozycję Wojskowego Generalgubernatorstwa.

6) Przekroczenie punktu 1, 2, 3 i 5, będą karane przez komendę obwodową grzywnami do 100.000 koron, albo aresztem do 5 lat (Rozp. Nacz. Wodza Armii z dnia 15. grudnia 1915 dz. rozp. dla Zarz. Wojsk. w Polsce Nr. 47.), obok kary może być orzeczona konfiskata towarów, w związku z którym nastąpiło orzeczenie karne, a które są własnością zasądzoną.

7) Wszystkie dotychczas wydane zarządzenia co do handlu jajami są uchylone. Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Celem wykonania powyższych przepisów zarządza c. i k. Komenda obwodowa:

do p. 3. Właściciele otwartych sklepów spożywczych, chcący kupować jaja, mają się pisemnie postarać o przepisane pozwolenie w komendzie obwodowej. Odnosną prośbę należy przedłożyć w drodze gminy, która ma wyraźnie potwierdzić, czy proszący jest rzeczywiście właścicielem otwartego sklepu.

Kupecy mają w prośbie oświadczyć, czy chcą jaja zakupywać wyłącznie w magazynach wojskowych obwodu, czy też chcą je wyłącznie zbierać u producentów. W ostatnim wypadku należy podać, w których miejscowościach ma nastąpić kupno.

do p. 5. Kto posiada konserwowane jaja w większych ilościach niż jedna paczka (1440 sztuk), jest obowiązany zgłosić to pisemnie w komendzie obwodowej do 25. lipca 1916. Odtąd nie wolno mu dysponować tym zapasem jaj, lecz ma je przechowywać do dyspozycji wojskowego Generalgubernatorstwa, które swego czasu zadysponuje tymi zapasami i ustawi cenę kupna.

Zbieranie jaj w celu konserwacji odtąd nie jest dozwolone. Kiedy i pod jakimi warunkami wolno zacząć z przechowywaniem jaj w wapnie, będzie ogłoszone w późniejszym terminie.

Ograniczenie obrotu rzepakiem.

W okupacji austriackiej w Królestwie Polskiem zarządził zajęcie wszelkich zapasów rzepaku, tudzież ograniczono obrót tym artykułem. Producentowi wolno zatrzymać dla własnych potrzeb jedynie 10 kg. nasionnego rzepaku na każdy mórg rzepakiem uprawiany.

Do 15. sierpnia 1916 musi być rzepak wymłócony i oddany do rozporządzenia Komendy obwodowej za pośrednictwem osób, zaopatrzonych w tym celu w odpowiednie legitymacje.

Cena za rzepak wynosić będzie do 15. sierpnia 1916 — 65 koron, po 15. sierpnia — 55 koron za 100 kg. Za rzepak gorszej jakości może cena być obniżona w granicach 10 koron na 100 kg. Wszystkie olejarnie zostały zamknięte i opieczętowane.

Otwarcie linii kolejowych Zawada—Zamość i Zamość—Osada.

Z dniem 18. lipca 1916 oddano dla ruchu publicznego linię kolejową Zawada—Zamość (boczną linię Rejowiec—Bełzec), tudzież linię Zamość—Osada.

Dla ruchu osobowego i towarowego utworzono stację Zamość, dla ruchu towarowego wagonami stację załadowniczą Osada.

Informacje i dostawy.

Wydawanie kart cukrowych.

Obwieszczenie Magistratu stoł. król. miasta Krakowa.

Wskutek reskryptu c. k. Namiestnictwa z dnia 29. czerwca 1916 L. XIX 131941/185 w sprawie wydawania kart cukrowych dla osób, zmieniających czasowo miejsce zamieszkania, Magistrat zarządza, co następuje:

Osoby, które wyjeżdżają z Krakowa do miejscowości kuracyjnych, klimatycznych lub jakichkolwiek innych — o ile pragną otrzymać w gminach chwilowego pobytu karty dla kontroli spożycia cukru oraz dodatkowe karty na cukier do smażenia owoców — winny wykazać się „poświadczeniem wymeldowania kart cukrowych”, wydanym przez właściwe Biuro okręgowe Magistratu dla kontroli spożycia chleba i mąki.

Następnie w miejscu chwilowego pobytu należy się zgłosić z tem poświadczeniem w Biurze rozdawnictwa kart cukrowych, które na odwrotnej stronie poświadczenia w odpowiednich rubrykach potwierdzi zgłoszenie się i wydanie karty dla kontroli spożycia cukru oraz karty na cukier do smażenia owoców. — Karta na cukier do smażenia owoców wydana zostanie w miejscu chwilowego pobytu tylko w tym razie, jeżeli nie została już wydana w Krakowie.

Przed opuszczeniem miejsca chwilowego pobytu winny osoby zgłosić się ponownie w tamtejszym Biurze rozdawnictwa kart cukrowych, które na „poświadczeniu wymeldowania“ zaznaczy, do jakiego czasu karty cukrowe zostały wydane i czy wydano kartę na smażenie owoców oraz potwierdzi wymeldowanie przez wyciśnięcie pieczęci urzędowej, poczem zwróci je stronie.

Dalsze wydanie kart cukrowych w miejscu stałego zamieszkania dla osób, które się poprzednio wymeldowały, nastąpić może dopiero po ponownym zgłoszeniu się i zwróceniu wspomnianego wyżej „poświadczenia wymeldowania“.

Osoby, które z powodu posiadanych zapasów cukru nie żądały dotychczas kart cukrowych i tychże nie pobierały, o ile z przyczyny wyczerpania zapasów żądają wydania kart w miejscu chwilowego pobytu, winny przedłożyć oprócz przewidzianej w § 3. ust. 2. rozp. min. z 4/3 1916 r. Nr. 61. Dz. p. p. deklaracji pisemnej także poświadczenie odnośnego Biura okręgowego miejsca stałego zamieszkania, że dotychczas kart nie pobierały.

Biura rozdawnictwa kart cukrowych będą prowadziły specjalne zapiski na wydawane w ten sposób karty dla kontroli spożycia cukru oraz karty na smażenie owoców.

Przepisy niniejsze nie dotyczą kart cukrowych dodatkowych dla robotników i chorych.

Zapotrzebowanie miesięczne tłuszczu dla przemysłu lnianego.

Na skutek wezwania Wojennego Związku przemysłu olejów i tłuszczów wznacza się Wojenny Związek przemysłu lnianego do swoich członków z prośbą o bezzwłoczne podanie miesięcznego zapotrzebowania tłuszczu, a mianowicie we formie mydła, elainy oraz innych preparatów, zawierających tłuszcz, z wyjątkiem smarów maszynowych.

Podać również należy gatunki żądanych preparatów, źródła, z których mają być sprowadzone, tudzież wymaganą zawartość tłuszczu.

Zgłoszenie skierować należy do Wojennego Związku lnianego w Wiedniu (Laurenzerberg 1.). Przy podawaniu zapotrzebowania uwzględnione być winny własne zapasy podającego.

Pozwolenia na kolejowy przewóz towarów.

C. k. Namiestnictwo wyjaśnia, iż zezwolenia na przewóz towarów koleją udzielają jedynie dotyczące c. k. Dyrekcyje kolejowe w porozumieniu z odnośnymi c. i k. kierownictwami transportów polowych, a to w miarę możliwości ze względu na istniejące ograniczenia ruchu cywilnego, wobec czego wszelkie inne w tym kierunku przez władze polityczne wydane polecające poświadczenia, o

ile nie chodzi o przesyłki dla których przewoź obok zezwolenia zarządu kolejowego jest również wymagane poświadczenie władzy politycznej, są zupełnie zbyteczne i powodują dla stron tylko niepotrzebne przewlekające zabiegi.

Unieważnienie patentów państw nieprzyjacielskich w Rosyi.

W Rosyi zniesione zostały na mocy ustawy z dnia 21. lutego 1916 patenty na wynalazki, należące do poddanych państw nieprzyjacielskich, i to nie tylko do osób, ale także do firm, spółek i stowarzyszeń, o ile sporządzone są wedle ustaw państwa, pozostającego z Rosją na stopie wojennej.

Po myśli tej ustawy nie będzie się więcej w Rosyi przyjmowało wnoszonych przez poddanych państw wrogich podań o patenty, a będące w toku postępowanie będzie wstrzymane.

Patenty, mające znaczenie dla obrony kraju, przechodzą bez jakiegokolwiek odszkodowania na własność państwa.

Równocześnie gąśnie ważność wszelkich innych patentów, będących w posiadaniu poddanych państw nieprzyjacielskich.

Prawa, wynikające z tych patentów mogą być nabywane przez nienależących do wrogich państw interesentów.

Dostawa płótna.

Ministerstwo wojny rozpisuje dostawę 28.000 m płótna żaglowego (Doppelsegel) o szerokości 80 cm do wyrobu tornistrów (Futtertornister).

Oferty wnosić należy na ręce Urzędu Opieki wojennej (Kriegsministerium, Kriegsfürsorgeamt) w Wiedniu (IX. Berggasse 22.).

Dostawa ma być uskuteczniiona w czasie od 15. lipca do 10. sierpnia 1916.

Urządzenie i ozdobienie grobów wojskowych.

Na cel powyższy złożyła w dalszym ciągu w myśl odezwy Izby handlowej i przemysłowej firma H. Nattel w Krakowie K. 50.—

Zmiany w rejestrze handlowym.

Wpisano firmy:

M. Kanarek, biuro techniczne, Sp. z ogr. por. w Krakowie.

„Sanate“ Pensjonat w Zakopanem, Sp. z ogr. odp.

„Odbudowa“ Spółka przemysłowo-budowlana z ogr. odp. w Krakowie.

Zmiany i dodatki przeprowadzono przy firmach:

Drukarnia W. L. Anczyca i Spółki w Krakowie (ustanowienie prokurzysty).

„Zdrowie“ Stowarzyszenie fabryki wody sodowej, stow. zar. z ogr. por. w Krakowie (zmiana w zarządzie).

Skład artykułów spożywczych dla funkcyjaryszu kolei państwowej, stow. zar. z ogr. por. w Krakowie (zmiana firmy na: Krakowskie Stowarzyszenie spożywcze kolejowców „Oszczędność“ Stow. zar. z ogr. por.).

Towarzystwo rolnicze zaliczkowe w Nowym Targu, stow. zar. z ogr. por. (zmiana dyrektora).

Spółka oszczędności i pożyczek w Kąclowej, stow. zar. z nieogr. por. (zmiana w zarządzie).

Towarzystwo wzajemnego kredytu w Krakowie, stow. zar. z ogr. por. (zmiana dyrekcyi).

Kasa Oszczędności miasta Krakowa (ustanowienie przewodniczącego dyrekcyi).

Spółka oszczędności i pożyczek w Okulicach, stow. zar. z nieogr. por. (zmiana w zarządzie).